

Júniusban az előző két havinál kisebb, az egy évvel korábbi szintnél azonban még mindig jóval nagyobb deficit keletkezett a külkereskedelmi mérlegben. Az egyensúly komolyabb javulásához az export magára találására lenne szükség, erre azonban rövid távon még kevés az esély, a gyengébb forint leghamarabb is a jövő év elejére hozhatja meg az egyenlegjavító hatását.

Nullszaldó körüli eredménnyel zárta a júliusi hónapot az államháztartás (a helyi önkormányzatok egyenlege nélkül), ami megfelel az év hetedik hónapjára illő papírformának. Ezen belül a *központi költségvetés* bevételei júliusban meghaladták a kiadásokat (33,8 milliárd forint többlet alakult ki), ám az év első hét hónapjában a deficit így is elérte a 424 milliárd forintot. Hasonló problémával küzd a társadalombiztosítás alrendszere is.

Júniusban sem mérséklődött a bérciáramlás Magyarországon: nyár elején átlagosan 12,5%-kal értek többet a nettó keresetek, mint egy évvel korábban. A gyors reálbérnövekedés továbbra is elsősorban a költségvetési szektorban jelentkezik: az itt dolgozók keresete csaknem 20%-kal haladta meg a tavalyit, reálértéken. Nemcsak a béradatokból, hanem a létszám alakulásából is arra következtethetünk, hogy egyelőre nem indult be a takarékoság a költségvetési szektorban. Júniusban közel 30 ezer fővel többen dolgoztak állami alkalmazásban, mint egy évvel korábban.

Némileg gyorsult az ipari termelés növekedése a nyár folyamán, s a feldolgozóipari beruházások is élénkülést mutatnak. Júniusban az építőipar folytatva év eleji visszaeséséből származó lemaradásának ledolgozását, a februári mélyrepülés óta több mint harmadával növelte termelését. Feltehető, hogy az igazi építőipari szezonnak számító nyári, őszi hónapok során a lemaradás jelentősen csökken. Az építési engedélyek szerint azonban mintegy 10%-kal kevesebb lakást adtak át az év második negyedében, mint egy esztendővel korábban.

Az infláció alakulása az Európai Unióban

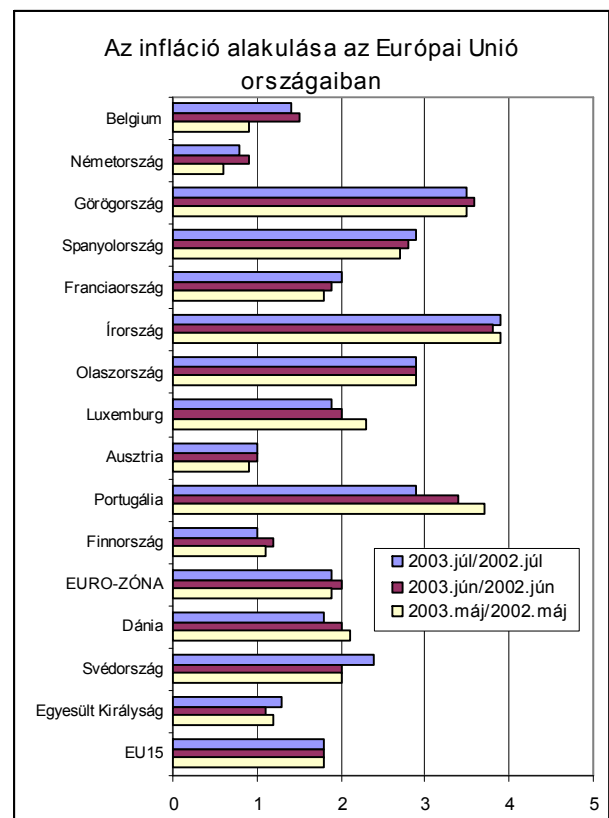
2003 júliusában 1,8% volt az éves infláció értéke az Európai Unióban. Az előző hónapban ugyanennyi, egy évvel korábban pedig 1,9% volt az áremelkedés mértéke.

Júliusban a legmagasabb éves értékeket Írországon (3,9%), Görögországon (3,5%), Spanyol-, és Olaszországban, illetve Portugáliában (2,9) regisztrálták, míg a legalacsonyabb értékeket Németországban (0,8%), Ausztriában és Finnországban (1%) mérték.

2003 júniusához képest 5 tagországban emelkedett az inflációs ráta, 7-ben csökkent, 2-ben pedig változatlan maradt.

2002 júliusához viszonyítva a legnagyobb csökkenést Finnországban (2%-ról 1%-ra), Ausztriában (1,5%-ról 1%-ra) és Németországban (1%-ról 0,8%-ra) mérték. A legnagyobb növekedés Svédországban (1,8%-ról 2,4%-ra), Franciaországban (1,6%-ról 2%-ra) és Belgiumban (1,1%-ról 1,4%-ra) volt tapasztalható.

Az Amerikai Egyesült Államokban az éves infláció mértéke mind 2003 júliusban, mind júniusban 2,1% volt, míg Svájcban a júniusi 0,5%-ról júliusra 0,3%-ra esett vissza.

Ipar

Az ipari termelés az előző év azonos időszakához viszonyítva 2003 júniusában 4,3%-kal, az év első hat hónapjában pedig 3,9%-kal emelkedett. Az előzetes adatok szerint júliusban 5,2%-os növekedést mértek. 2003 első felében az ipari export 6%-kal haladta meg az előző év azonos időszakát, míg a belföldi értékesítés csupán 0,9%-kal bővült.

2003 júniusában a feldolgozóipari termelés 2002 azonos időszakához képest 4,8%-kal, a villamosenergia-, gáz-, gőz- és vízellátás teljesítménye pedig 3,7%-kal emelkedett.

Az ágazatok közül legnagyobb mértékben, 13,8%-kal, a feldolgozóipari termelés 8%-át képviselő fémipar termelése nőtt. A növekedést jelzik az ágazat új rendelésmutatói is. Hasonlóan az előző hónaphoz, a feldolgozóipar több mint egynegyedét adó villamosgép-műszergyártás volumene 11,3%-kal bővült. Az élelmiszer-, ital- és dohánygyártás volumene 2,3%-kal, a kőolajgyártás, kőolajfeldolgozás teljesítménye 11,2%-kal maradt el az egy évvel korábbtól. A legnagyobb mértékű, 28,5%-os visszaesés a bőrtermék, lábbeli gyártása ágazatban volt megfigyelhető.

Építőipar

Az építőipari termelés volumene 2003 júniusában 11,9%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz képest, míg az év első hat hónapjában 3,8%-kal alacsonyabb volt az előző évinél. Szezonálisan és munkanaptényezővel kiigazítva a termelés júniusban 3,5%-kal haladta meg az előző havit.

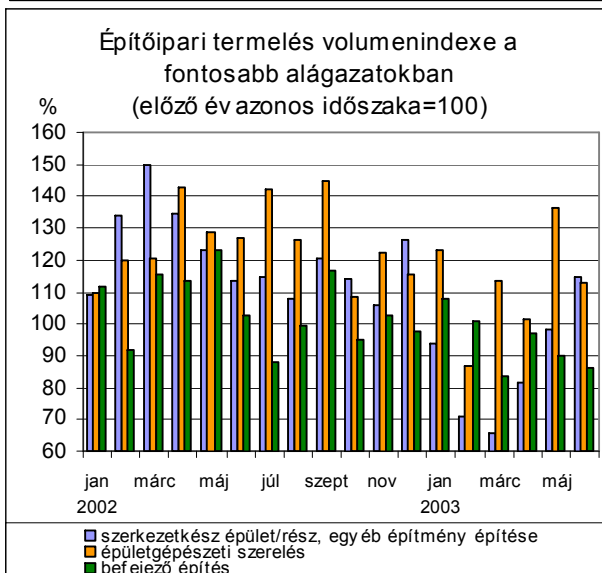
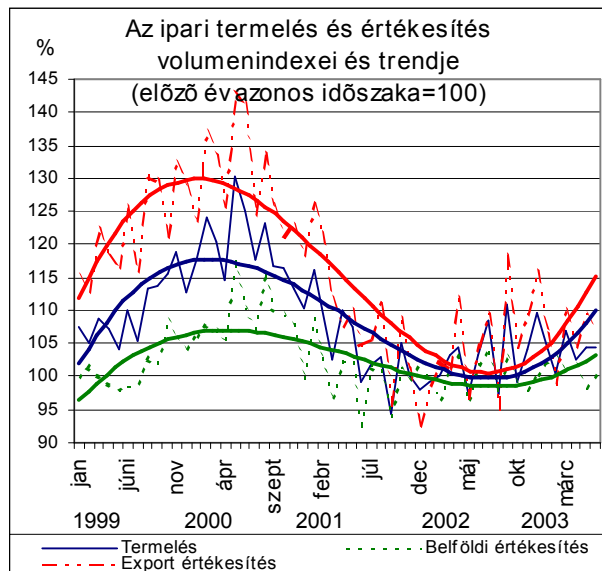
A legnagyobb építőipari alágazat a szerkezetkész épületek és egyéb építmények építésének termelése 2003 júniusban 14,9%-kal volt magasabb, mint egy évvel korábban, az év első hat hónapjában viszont 11,2%-kal maradt el az egy évvel korábbtól.

Az építőipari vállalkozások júniusban 29,3%-kal kevesebb új szerződést kötöttek, mint egy évvel korábban, a hó végi szerződésállomány volumene pedig 9,1%-kal volt kisebb 2002 azonos időszakánál. Az első félévben Közép-Dunántúl kivételével valamennyi régióban csökkent az építőipari termelés.

Lakásépítés

2003 első félévében közel 9 200 lakásra adtak ki használatbavételi engedélyt, és 26 000 új lakás építése kezdődhetett el. Ez az előbbieket esetében 8%-os csökkenést, az utóbbiaknál 15%-os emelkedést jelentett az előző év azonos időszakához képest.

A kiadott új építési engedélyek továbbra is az építési kedv növekedését tanúsítják: az első negyedévi 13%-os emelkedés után a második negyedévben 16%-os növekedés következett be tavalyhoz képest. A növekedés 4 megye kivételével (Veszprém, Győr-Moson-Sopron, Nógrád, Bács-Kiskun) az egész országra jellemző.

Külkereskedelem

2003 első felében az export értéke 4376 milliárd forintot, az importé 4968 milliárd forintot tett ki. A kivitel értéke 2,5%-kal csökkent, a behozatalé viszont 3%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest. A külkereskedelmi mérleg 592 milliárd forintos hiánya 274 milliárd forinttal haladja meg a tavalyi első félévben regisztrált értéket.

Kivitelünkben a gépek és szállítóeszközök forgalma 2%-kal bővült, amely árucsoporton belül az 536 milliárd forintért exportált energiafejlesztő gépek és berendezések értéke jelentősen, 12%-kal nőtt. Az irodagépek és gépi adatfeldolgozó berendezések kivitele ugyanakkor 9%-kal csökkent. A feldolgozott termékek kivitele 11%-kal, az élelmiszerek, italok, dohány főcsoporté 5%-kal csökkent.

Behozatalunkban a gépek és szállítóeszközök árucsoporton belül a 420 milliárd forintért behozott közúti járművek értéke 16%-kal haladta meg az egy évvel korábbi szintet. 12%-kal csökkent azonban a villamos gépek, készülékek és műszerek importjának értéke.

Fizetési mérleg

2003 júniusában 567 millió euró hiánnyal zárt a folyó fizetési mérleg. A szezonális hatások kiszűrésével számított egyenleg 66 millió euróval nagyobb hiányt mutatott az előző hónaphoz képest.

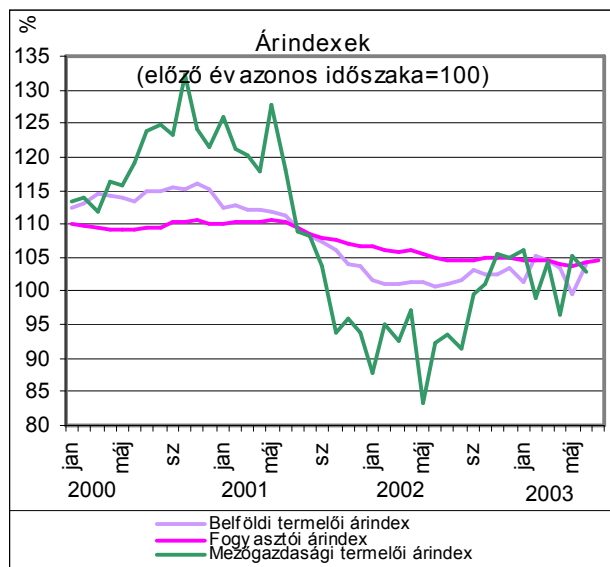
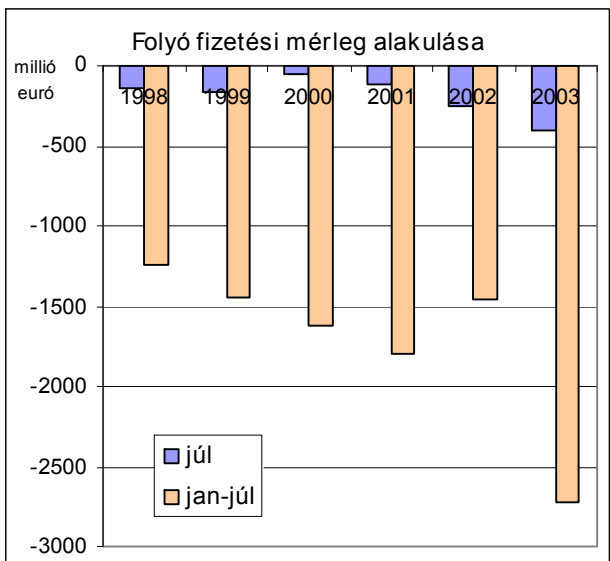
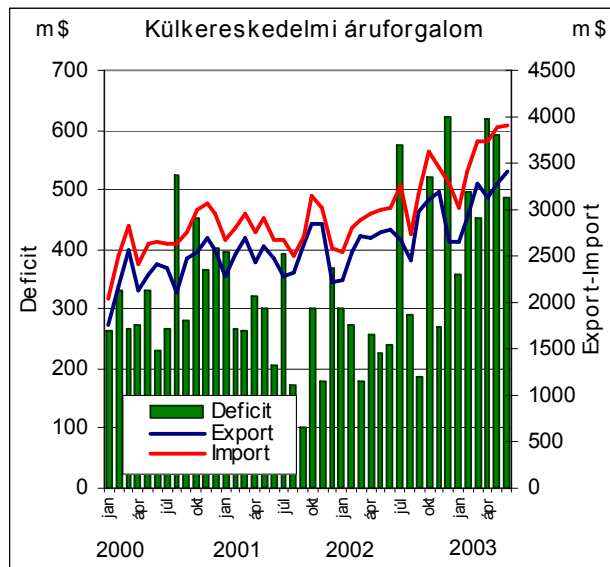
Az áruforgalom hiánya júniusban kisebb volt az előző hónap értékénél. Az idegenforgalom egyenlege több hónap után ismét javult, ugyanakkor az idegenforgalmon kívüli szolgáltatások egyenlege az előző hónaphoz képest hasonló mértékben romlott. Ezért a reálgazdasági tranzakciók mérlege nem mutatott érdemi változást. A jövedelem és transzfermérleg egyenlege az előző hónaphoz képest nagyobb hiányt mutatott. A nem adósságeneráló finanszírozáshoz kapcsolódóan júniusban 80 millió euró forrásbeáramlás történt, így a folyó fizetési mérleg hiányát továbbra is elsősorban a nettó külföldi adósság növekedése finanszírozta.

Árak

2003 júliusban az egyhavi átlagos *fogyasztói áremelkedés* 0,3% volt, 2002 júliushoz viszonyítva pedig 4,7%-kal növekedtek az árak. Idén az első hét hónapban átlagosan 4,4%-kal voltak magasabbak az árak, mint az előző év azonos időszakában.

Júniusban a *mezőgazdasági termékek termelői ára* 2,9%-kal nőtt, míg az első félévben megközelítőleg azonos volt az előző év azonos időszakában mérttel. Ezen belül a növénytermesztési és kertészeti termékek ára 3,6%-kal emelkedett, az élő állatok és állati termékeké 6%-kal csökkent.

2003 júniusában az *ipari termelői árak* az előző hónapokban tapasztalt árcsökkenés után egy év alatt 2,3%-kal emelkedtek, a belföldi árak 4,1%-os, illetve az exportárak 0,9%-os növekedése következtében.

Turizmus

Az év első felében a kereskedelmi szálláshelyek 7,1 millió vendégéjszakát regisztráltak, ami az előző év azonos időszakához képest 3%-os csökkenést jelent. A szállásdíj-bevétel folyó áron 2%-kal esett vissza. A szállodák átlagosan 40%-os szobakihasználtsággal működtek, ami 2%-ponttal maradt el az előző év azonos időszakától.

Az év első felében 1,2 millió külföldi vendég 3,9 millió vendégéjszakát töltött el a kereskedelmi szálláshelyeken. A vendégek és a vendégéjszakák száma 7%-kal mérséklődött 2002 első félévéhez képest. A régiók közül Dél-Dunántúlon egyötöddel, Közép-Dunántúlon és Észak-Magyarországon 13-14%-kal csökkent a külföldi vendégéjszakák száma. A többi régiót 3-5%-os visszaesés jellemezte. Az európai országokból összességében 5, az Európai Unióból 7%-kal regisztráltak kevesebb vendégéjszakát a kereskedelmi szálláshelyeken.

A vizsgált időszakban 1,4 millió belföldi vendég érkezett a kereskedelmi szálláshelyekre, akik 3,2 millió vendégéjszakát töltöttek el. A növekedés 2% volt mind a vendégek, mind a vendégéjszakák tekintetében a tavalyi év első feléhez képest. A belföldi vendégéjszakák száma a szállodákban 3%-kal nőtt, szemben a panziók 7%-os visszaesésével. Három régióban (Nyugat-, és Közép-Dunántúlon illetve Dél-Alföldön) a vendégéjszakák száma jelentős mértékben (7, 13, 18%) élenkült.

Az év első hat hónapjában a szállodák átlagosan 40%-os szobakihasználtságán belül a legmagasabb szobafoglaltságot a négycsillagos egységek, illetve a gyógyszállók tudtak felmutatni.

Kiskereskedelem

A kiskereskedelmi forgalom 2003 első felében 8,4%-kal, a II. negyedévben 6,9%-kal, júniusban 6,3%-kal haladta meg az egy évvel korábit. A júniusi kiskereskedelmi forgalom 0,9%-kal volt magasabb az májusinál.

Az országos kiskereskedelmi, valamint a csomagküldő hálózatban 2003 júniusában 388 milliárd forint, az első félévben 2132 milliárd forint értékű árut értékesítettek. Júniusban az élelmiszer- és élelmiszerjellegű vegyes kiskereskedelem az átlagos növekedési ütemnél gyorsabban (8,9%), a nem élelmiszer-kiskereskedelem annál lassabban (4,3%) bővült. Az utóbbin belül a legnagyobb növekedést júniusban a textíliák, ruházat és lábbelik kiskereskedelmében regisztráltak (16,6%), a többi üzletfajta forgalma elmaradt az átlagos növekedéstől.

A gépjármű- és járműalkatrész-kiskereskedelem értékesítése az év első felében 13%-kal, júniusban 8,4%-kal volt magasabb az egy évvel korábinál.

Publikáció esetén kérjük, hogy elemzésünkre az alábbiak szerint hivatkozzon: MKIK GVI : Gazdasági Havi Tájékoztató, 2003/Augusztus, Budapest.

